

ΣΚΟΠΙΑ: Η ‘ΤΟΥΡΚΟΠΟΙΗΣΗ’ ΜΙΑΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Του Δημήτρη Μάρδα
Αν. καθηγητή Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ

Τα Σκόπια, κινήθηκαν πολύ γρήγορα στο θέμα της σύνδεσής του με την ΕΕ. Ήταν η πρώτη χώρα των Δυτικών Βαλκανίων που υπέγραψε τη «Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης» με την ΕΕ στις 9-4-2001. Οι διαδικασίες έναρξης του σχετικού διαλόγου είχαν αρχίσει στις 5-4-2000. Η Συμφωνία αυτή τέθηκε σε εφαρμογή, με τη συγκατάθεση της Ελλάδας, στις 1-4-2004. Σε όλο το κείμενο της Συμφωνίας χρησιμοποιήθηκε ο όρος FYROM.

Η εμμονή των Σκοπίων να μη αποδέχονται τα όσα έχουν συμφωνηθεί στην Ενδιάμεση Συμφωνία αναφορικά με την εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης στο όνομα, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην «τουρκοποίηση» της διαδικασίας ένταξης της χώρας αυτής στην ΕΕ. Έχουν την ψευδαίσθηση ότι μπορούν προχωρήσουν, κατοχυρώνοντας παράλληλα το όνομα «Μακεδονία». Το ίδιο πίστευαν και οι Τούρκοι από το 1974, με υπό κατοχή τη μισή Κύπρο. Αν τα Σκόπια ακολουθήσουν τη «στρατηγική της μη ένταξης» της Άγκυρας, θα καταγράψουν απώλειες όπως και η Τουρκία. Όπως και στην περίπτωση της Τουρκίας (βλέπε Κύπρο), έτσι και εδώ (βλέπε το όνομα) η ένταξη των Σκοπίων εκτιμάται ότι θα τελματώσει.

Αν τα Σκόπια καθυστερήσουν, -πειραματιζόμενα όπως η Άγκυρα χάνοντας τις χρυσές ευκαιρίες των δεκαετιών 1970-1980- χώρες όπως η Αλβανία, Σερβία, Βοσνία (χώρες που υπέγραψαν τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης το 2008) θα βρεθούν μπροστά τους ενώ είναι σήμερα αρκετά πίσω τους.

Ουδείς γνωρίζει βέβαια πως θα συμπεριφερθούν, π.χ η Αλβανία, και τι θα απαιτήσουν από τα Σκόπια όταν ως μέλη της ΕΕ, αντιμετωπίσουν την ώρα της ένταξης της γείτονας χώρας. Επιπλέον κάθε καθυστέρηση ανοίγει όλο και πιο πολύ το «κουτί της Πανδώρας».

Η ιστορία δε προσφέρει πολλές ευκαιρίες. Η Τουρκία δεν άδραξε τις ευκαιρίες που της προσφέρθηκαν, υπερεκτιμώντας τις δυνάμεις της. Το ίδιο φαίνεται να ακολουθούν και τα Σκόπια, ως κακοί συμμαθητές της Άγκυρας.

Ως προς το όνομα, η διαφανόμενη λύση της ‘Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας’ δεν θεωρείται η καλύτερη. Μια όμως λύση που θα φλέρταρε την Αλβανική κοινότητα, θα μπορούσε να αποβεί ιδιαίτερα επωφελής για την Ελλάδα, αρκεί να εμπεριέχει τον όρο ‘Ιλλυρία ή Ιλλυρικός’ όπως παραδείγματος χάρη το όνομα ‘Δημοκρατία της Ιλλυρομακεδονίας’ Μια τέτοια ονομασία, συμβατή με τη Συμφωνία της Οχρίδας μπορεί να δώσει άλλη διάσταση στις διαπραγματεύσεις καθώς θα είναι αποδεκτή από μέρος του πληθυσμού του γειτονικού κρατιδίου.